

A JÓ KIS PARIPA. (Lásd a 294. lapon.)

XXXIII. kötet, 19. szám.

Ára negyedévre 1 ft 40 kr.
Megjelen hetenkint egyszer, 16 oldalon.

1887. november 6-án

Y.
... hogy bal-
... z 1-ső sor
... megyét ha-
... esebb tulaj-
... djon.

ongatom
a szívem
ja. Hisz
k a leg-
Bár nem
em egész
matában.
rzés, ha
magam is
arezú, vi-
lt éppen

hája nagy
edés után
7-ik éve-
m hitetni
nyos Mar-
llyel még
man nézett
a. A bol-
fi, az ung-
tyi János.
a.
ek porain!
ó bácsi.

számban.

thenaeum-épület.
dapesten.

A TŰRELEM PRÓBÁJA.

— Elbeszélés. —

AGY próba volt az, elejétől végig, sok baj, zürzavar, tévedés, félreértés, hogy szinte furesa el is mondani. Persze, hogy fiúnak, leánynak volt része benne. Volt ott három fiu is. Azaz hogy tulajdonképen a három fiu nem volt együtt, hát nem is szólhatok így róluk. Inkább úgy, hogy két fiu volt és egy csacsi. Nem úgy értem, hogy az egyik fiu csacsi lett volna; valóságos négy lábú csacsi volt ott, mely akkora »iá«-kat ordított, hogy a szomszéd faluban is arról jósolták az esőt és oly esőkönnyösen megtudta vetni a lábát, hogy a három fiu együtt sem bírta volna kimozdítani. Azután ott volt a kis leány és úgy gondolom, hogy legjobb lesz, ha ezen kezdem, mert így jutok legközelebb ennek a furesa és bonyodalmas történetnek az elejéhez.

Piros, pozsgás, kedves kis leányka volt az, olyan gömbölyű arczocskával, kezeccskével, hogy mindenki természetesen találta, ha azt hallotta, hogy Tömzsike a neve. Pedig hát ez nem név, és volt Tömzsikének valóságos szép neve is, még pedig az, hogy Teréz; csakhogy ezt jóformán senki sem mondta, mikor oly nagyon illet rá a Tömzsike. Aranysárga göndör haja sűrűn omlott alá a vállaira és ha nevetett — pedig sokat nevetett — pofók arczocskája tele volt gödröcskével. És nevetgélni látták őt jókedvűen reggeltől estig, csak éppen korán reggel nem, még pedig azért, mert rettentően nehéz dolog volt az, mikor fölkelésre nógatták, a szemecskéi pedig semmikép sem akartak még

kinyilni. »Csak még egy piczikét!« métyogta félálomban addig-addig, míg végre is kihúzták a puha ágyból, ami semmikép sem volt kedvére. De mikor jó hideg vízzel kimosta szeméből azt a makacs álmod, megjött mindjárt a vidám kedve és el sem hagyta késő estig.

Mégis azon a reggelen, melyen először találkoztunk vele, szokása ellenére unszolás nélkül is fölkel. Hogy is ne, mikor olyan nevezetes egy nap ez. Ilyen még nem volt életében. Vagy hat hétre el kell válni szüleitől, kik messze külföldre utaznak és annyifelé fognak utazni, hogy Tömzsike még csak levelet sem írhat nekik, mert nem tudhatja, mikor hol lesznek. Ez idő alatt pedig ő sem lesz otthon, hanem elmegy messzire, az országnak majdnem a tulsó végére, hogy ott egy bácsinál és a nagy mamánál gondos felügyelet alatt legyen.

Az igazat megvallva, Tömzsike nem igen találta ezt kedve szerint valónak. Nagyon neheze éret megválnia jó szüleitől. Csakhogy ezt a világért sem mutatta volna, mert ezzel bizonyosan szomorította volna szüleit, már pedig ezt nem akarta. Hanem a bucsuzás előtt mégis megkérdezte:

— Mamácska, de aztán lesz ott valaki hozzám való? Vannak fiuk és leányok?

— Nem szabad kérdezősködni. Ott majd egy kis meglepetés vár reád.

Csakhogy Tömzsikétől nem lehetett ilyen könnyen szabadulni. Hízkelve megölelte a mamát és könyörögve mondá:

— Édes, aranyos kis mamácskám, csak egy kicsit engedj kérdezősködni.

— Jól van no. Három kérdést tehetsz.

Már ezt jól meg kellett gondolni.

— Hát... hát... van-e ott fiu vagy leány?

— Van egy kis fiu.

— Aztán... van-e olyan szelid lovacska mint itt a mi öreg pejkonk, melyen én is lovagolhatok, és kell-e ott is leczkét tanulni?

— Van ott a Pejkonál sokkal különb lovacska, leczkéd pedig az egész idő alatt nem lesz, hanem kedvedre mulathatsz, vakációót kapsz.

Már ez pompás volt. Így már inkább bele lehet nyugodni.

— És most a harmadik kérdésem...

— Ohó, már volt három.

— Dehogy! A lovacska meg a leczke együtt volt... aztán most jutott eszembe a legfontosabb: az, hogy az a bácsi jó, kedves, nyájas-e?

A mama erre furcsán nevetett.

— Bácsi. Hm! Az bizony kissé bajos... úgy hallom, hogy nagyon könnyen megharagszik, azért hát iparkodnod kell, hogy valamiképp meg ne bosszantsad. Igyekezni fogsz ugy-e? És engedelmeskedni a nagymamának?

Tömzsike komolyan megigérte, aztán bucsuztak, ami nem eshetett meg egy kis sirás nélkül, de végre mégis csak meglett. Aztán utra kelt Tömzsike. Persze nem egymaga ment olyan nagy utra, hanem arra való kísérettel. Egy ismerős nénike arra felé utazott, a hova a Tömzsike, az magára vállalta, hogy elviszi magával a kis leányt; azon az állomáson, a hol Tömzsikének majd ki kell szállnia, ugy is

várni fog rá valaki a bácsiéktól, annak majd átadja.

Így most már ismerjük Tömzsikét és még csak annyit kell mondanom, hogy az utazás nagyon tetszett neki. Eleinte kocsin utaztak jó darabon, aztán egy nagyon nagy folyóhoz értek, mely a Duna volt, itt egy nagy hajóra szálltak s azon mentek majd egy napig. Aztán kiszálltak és vasuti vonatra ültek. A nénike, a ki kísérte, nagyon szives és nyájas volt és mindig azt mondogatta:

— Csakugyan igaz, ez a Tömzsike édes mint a méz, igaz, mint a szinarany.

Megmondta ezt még a kis leánynak is, a ki nevetett rajta, de örült is neki, mert szerette, hogy a néni meg van vele elégedve.

A vasuti kocsi gyorsan robogott s egyszer aztán a néni így szólt:

— A legközelebbi állomáson ki kell szállanod, Tömzsikém, már itt vagy a czélnál. Remélem, fog valaki itt várni, mert én szeretnék rögtön tovább utazni. De ha nem várna senki, akkor én is kiszállok. Csakhogy akkor majd csak holnap reggel utazhatom odább.

Ez az aggodalma azonban fölösleges volt. Mert alighogy az állomásra értek s a vonat megállt, egy cselédforma leány végig ment a kocsik előtt, és hangosan kiáltá:

— Nincs itt az a kis leány, aki Ványi urékhoz jött.

— De itt van! szólt ki a nénike az ablakon. Itt van, kísérje haza. Menj, kedvesem! Aztán jól viseld magad, míg a szüleid eljönnek érted.

(Folytatása következik.)

DUZZOGÁS.

KINT gyönyörű őszi nap mosolygott, mintha csak azt mondta volna:

— Jertek ki szaporán, már nem sokáig tart. jön a Tél apó az ő zuzmarás szakálával. De most még örülhettek fényemnek, kellemes a séta, kifelé szaporán!

Klárika azonban nem ment, ő ott állt duzzogva a sarokban. És biztatta magát, hogy csak azért is ott marad.

Azután tányércsörgés, pohárcsengés hallatszott a szomszéd szobából, sőt még a párolgó kávé illata is be-beosont. Hallatszott is, amint a többiek jókedvűen ozsonnáztak és dicsérték a jó kávé, utána a zamatos szőlőt.

Klárika azonban nem ozsonnázott, ő ott állt duzzogva a sarokban. És biztatta magát, hogy nem kell neki ozsonna, csak azért is ott marad.

Hogy is ne maradna, mikor a mama megbüntette. Már hogy lehetne valakinek kedve valamire, mikor megbüntették.

Persze Lórikánál az egészen más, ő is követ el pajkos csíny, de a mama még sem haragszik rá oly sokáig, hát ő mindjárt el is felejtí a büntetést, mindjárt csak olyan vidám és boldog, mint volt. De hát nem mindenki olyan szerencsés.

Igy gondolkozott Klárika és ott állt duzzogva estig. Kapott valami sovány vacsorát, aztán mindjárt le köllött fekdünie és elkeseredésében addig sirdogált, mignem belefáradt és elaludt.

Másnap reggel Lórika elbeszélte, hogy vacsora után a mama még milyen szép mesét mondott nekik.

— Beh kár, hogy nem hallottad! Mért is nem voltál ott!

— Persze! szolt Klárika keserűen. Azt hiszed, nekem is oly hamar megbocsátanak, mint neked.

— Igazán azt hiszem... azaz, a mama téged is csak úgy szeret és neked is csak úgy megbocsátana, ha te is úgy tennél, mint én.

— Szeretném tudni, mit csinálsz?

— Semmi különöset. Megezik rajtam is, hogy hibát követek el, de mikor a mama megpirongat és megbüntet, elszenvetem türelmesen, azalatt meggondolom, mit is tettem és mindig azt találok, hogy csakugyan hibáztam. Akkor hát sietek a mamához, bocsánatot kérek és megvalolom, hogy csakugyan hibáztam, igaza volt a mamának, megérdemlém a büntetést; megígérem és iparkodom is, hogy többé ne érdemeljem és nem duzzogok, hogy a mama nem nézi el a hibát. Próbáld csak meg!

Klárikának ez nagy szöget ütött a fejébe. Csakugyan meg kellene próbálni.

Megpróbálta és nagyon jól járt vele. Az megesett ugyan rajta még azután is, hogy hibát követett el, de az intésért nem duzzogott és nem voltak többé olyan szomorú napjai.

ÜGYES ELEK. (Lásd a 301. lapon.)

A JÓ KIS PARIPA.

(Képpel a ezimlapon.)

CZOCZÓ ügyes csacsika,
 Istállóban lakik a';
 Ha szénája nincs neki,
 A kórót is megeszi.
 Le is nézik némelyek,
 Tartják is nagy szégyennek:
 Szamárháton jární át
 Város, falu utcáját.
 Már pedig a csacsika
 Nem is olyan ostoba;
 Mert ámbátor ő kelme,
 Nem valami nagy elme,
 Mint az uszkár vagy a ló:
 De van magához való
 Csacsi esze — s ez elég;
 Mind ezeken felül még
 Megbízható hü legény,
 Bár sokat tür el, szegény!
 Van hibája is neki:
 A lovasát leveti,
 Ha biztosan, emberül
 Nem a farka tövin ül.
 Mert — s a kérdés nem pörös —
 Néha bizony csökönnyös,
 S bár van hátán új nyereg,
 A földön meghempereg.
 Am ha kedvét keresik,
 S egy kicsikét szeretik.
 Önkényt áll be a hámba,
 Szelid, mint a báránka.
 Ma neki jó napja van:
 Duskál a bő abrakban;
 S mert tudják, hogy szereti,
 Czukrot is hoznak neki.
 Simogatják, vakarják
 A derekát, a nyakát —
 Csak a pajkos Rudika
 A hátulját rugdalja.
 Rudi gyerek, jól vigyázz,
 Tetted ne kövesse gyász:
 Észre sem veszed magad,
 S megrúgja az oldalad!

OKOS KATICZA.

— Népmese. —

Elmondja Topó bácsi.

(Vége.)

SÖNDES nyugalomban telt aztán
 nap nap után, jött a hét, váltot-
 ták egymást a hónapok. Már a
 csikorgós tél is elmúlt és közeledett a
 kedves tavasz.

Meghozta ez az örömet Katiczának,
 de a bánatot is. Gyakran mondogatták
 egymásnak:

— »Milyen jó Katiczának! Ő min-
 dig csak a szobában van, minket pedig
 kiküldenek a pulykákkal, libákkal a me-
 zőre. Megállj Katicza! Majd kijösz még
 te is velünk!«

És azután mindig alkalmat kerestek,
 hogy Katiczát bevádolják, ugy belopód-
 zott lelkükbe az irigység, a gonosz hálát-
 lanság.

Történt, hogy egy szép tavaszi napon
 a ház urnője kísétált a mezőre. Megállt a
 rosz testvéreknél s beszédbe eredt velök.
 Ezek meg rögtön arra gondoltak, hogy
 itt az alkalma vermet ásni Katiczának.
 A kastély urnője elbeszélte magának
 azt a históriát a rémes kunyhóról, melyet
 Katicza oly félve említett.

— Azért fél ő attól oly nagyon, mon-
 dák a rosz testvérek, mert már oly lusta
 lett, hogy kimenni is röstel. Pedig van ám
 ott három büvös arany-alma, Katicza azt
 elhozhatná úrnőnknek, mert sok hálával
 tartozunk, sőt Katicza egyszer meg is
 ígerte nekünk, hogy e szép almákkal ked-
 veskedni is fog... tudja a módját, hogy
 hozhatja el, de fél már az út fáradal-
 maitól...

— No, majd adok én neki lustálkodást! felelé a hatalmas úrnő.

Az ármánykodók megörültek a csel sikerének, mert ha Katiczát elküldik, onnan ugyan vissza nem tér és akkor egyik vagy másik a helyébe ül; akkor nekik is megvirrad a jó világ. A kastély ura is hallotta ezt a dolgot, s Katiczát maga elé hívatta, megparancsolta neki, hogy a három arany-almát szerezzze meg, különben megfosztja őt a szolgálatától.

Szegény Katicza szomorú szívvél távozott, mert tudta, hogy ha a vén banya megfogja, vége van.

Bánatában kiment a tó partjára, hogy valami tervet gondoljon ki. Oly nehéz, oly veszélyes út az!

Szomorúan járt le és fel a tó partján. Egyszer csak vállát érinté valaki. Megfordul — hát örömmel veszi észre azt az ősz szakállu, jóságos tekintetű öreg embert, ki nekik egykor az utat megmutatá.

— Mit busulsz, lányom?

— Jaj kedves édes öreg atyám! Nagy az én bajom!

Aztán elpanaszkodta bánatának okát.

— Nem baj az, édes lányom! Az a kis pej-csikó megment téged, a mely az istálló szögletében áll. Csak bátorság! Három lesz a megpróbáltatásod száma. De vigyázz, légy okos, mert már többször nem jelenhetek meg számodra.

Ezzel az a titkos alak eltűnt.

Katicza megvigasztalódott. Nem bánkodott többé, hanem elkérte urától azt a kis pej csikót, fölnyergelte a maga tetszése szerint és a csillagos éjszakában az erdő felé elvágtatott. Már éjféltre járt az idő, midőn sok keresés után a kunyhóra

rátalált. Meglassítá lovát, hogy a vén banya ne hallja a zajt; aztán leszállt lováról, megsimogatta s egy fához kötötte.

Csöndesen az ablakhoz suhant megtudni, mit mivel a vén banya? Biz az erősen aludott és akkorákat horkolt, mint mikor az ácsok gerendát fűrészelnék.

De hogyan menjen be? . . . Nini! az ablak egyik szárnya ki van nyitva; úgy látszik, melegök van odabent, hogy nyitva hagyták. Katicza lassan kinyitotta az ablak másik szárnyát, és mivel az ablakban rostély nem volt, kevés fáradságába került bejutni. Segített a hold is, mert éppen akkor bukkant elő és megvilágította a szobát. Katicza meglátta az arany-almákat . . . csöndesen oda nyult, egyiket az egyik, másikat a másik zsebébe dugta, a harmadikat pedig kezében fogta, azután kimászott az ablakon. De véletlenül a kezében volt almát elejtette. Ez nagyot koppanva esett a földre, mire a banya felébredett.

— Ki az? Mit keresel itt? kérdé. Gyorsan magára ölté ruháját és Katicza után iramodott.

— Ahá! Te vagy? Most a körömök közé kerülsz!

De Katicza felpattant a lóra és amint utját állta a banya, elütötte a lóval, úgy, hogy a banya a csalán közé hemperedett. Ez pedig úgy összeszurkálta, hogy hamarjában azt sem tudta, él-e még, vagy megsütötték elevenen.

Csak szitkozódott, meg Katiczát kereste, de Katicza már akkor messziről kívánt neki jó egészséget.

— Megállj te semmire való! Majd a kezem közé kerülsz még te; de akkor jaj

neked! A kemenczében elevenen égetlek meg!

Katiczának nem igen volt ideje várni, hanem megereszté lovát és vágatva tartott hazafelé. Mire a kelő nap sugarai a kastély ormát bearanyozták, már Katicza otthon volt az arany-almákkal. Beküldé hát azokat ura asztalára.

— Ej, ej! Mégis derék lány az a Katicza, mondá a kastély ura. Adok is neki olyan ajándékot, hogy megemlegeti.

Nem is kellett több az ármányos testvéreknek; mikor megtudták, hogy Katicza visszatért, és még hozzá ajándékot is kapott, haragjukban új cselet főztek Katicza ellen. Az idősebbik behizelegte magát a kastély urnőjénél és mézes szavakkal mondogatá:

— Milyen kár, hogy nagy-asszonyunknak nincs semmi mulatsága üres óráiban, Katicza pedig tudna módot rá. Parancsolja meg asszonyunk Katiczának, hogy hozza el abból a titkos gunyhóból azt a százhúrú hegedűt. Olyan szépen szól ám az, hogy még a félholt is egyszerre vig lesz a hallatára.

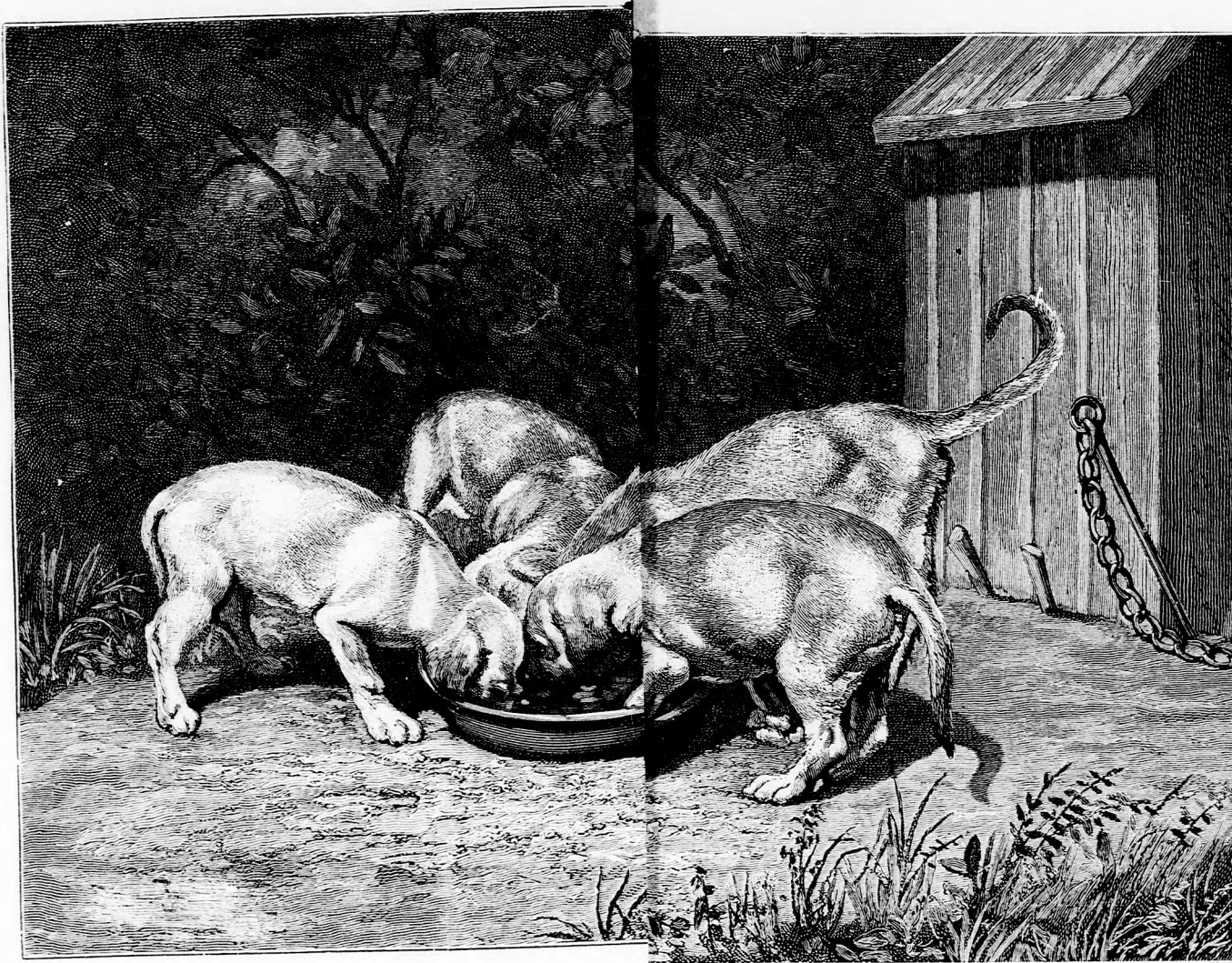
A kastély urnője hitt e szavaknak.

— Annak meg kell lenni. Elhozzatom Katiczával.

A ház ura még az nap

parancsolta Katiczának, hogy az a bűvös hangszer itt legyen mihamarább, különben nincs helye a háznál.

Katicza elbusult e szavakra, mert tudta, hogy ezt bajos lesz kézre keríteni,

Közös ebéd. (Lásd 302. lapon.)

mert a banya ágya fölött függ a falon. De meg kell lenni; látta a hangszert, azt el nem tagadhatja. Elhozhatja, ha lehet, épen mint az arany almákat.

Fölnyergelte hát a kis pej csikót —

és újra utnak indult. Most már hamarabb ott volt, mert az utat jobban ismerte. A hold is most teljesebben világított, kedvezni látszott Katiczának; pedig ártalmára volt.

Amint Katicza odakötötte lovát, ólálkodva sompolygott a veszedelmes ház ablakához. A banya megint horkolt. Az ablak nyitva volt, sőt még az ajtó is... úgy látszik, a banya cselet vetett Katiczának. De azért Katicza belépett az ajtón, azt lassan maga után behuzta, de nem tette be egészen. Elfojtott lélekzettel hágott egy székre s a bűvös hangszert leakasztotta. Meg is indult vele. De amint ki akart menni, egy hűrt a kezével véletlenül megérintett s a hur erős pendülése elárulta, hogy idegen kézben van.

Erre a banya felugrott, a hold fényénél rögtön ráismert Katiczára, utána rohant s mikor ez a lóra igyekezett feljutni, ruhájánál fogva megkapta.

— Megfogtalak! — sipitá a banya.

Katicza azonban egyet rántmagán; ruhájának egy darabja a banya kezében marad, s Katicza a hangszerrel szerencsésen elmenekült.

A megriadt paripa hatalmasan rugta maga után a port, úgy, hogy a banyának szemészája tele lett... Azt sem

tudta hirtelen: lenyelje-é, vagy a fogát köszörülje vele. Se látott, se hallott.

— Megállj! Ezt nem viszed el szárazon. Majd a körmeim közé kerülsz még!

Katicza hátra sem nézett, csak nyargalt rohanva kelet felé.

Mikor a bűvös hangszert a kastély urának felküldé, ez nagyon megörült s Katiczát gazdagon megajándékozta.

— Lám lám! Ezt a Katiczát nem bírjuk eltenni láb alól! mondák a rossz testvérek, mikor a hirt megtudták. De még egyszer megkísértjük, akárhogy van lesz is! monda a legidősebb.

— Hát mit gondoljunk ki?

— Elhozzatjuk vele a jövőmondó galambokat. Azokat el nem hozza, tudom, mert a banya párnája mellett hálnak.

Meg is ragadták a kedvező alkalmat, a kastély hatalmas asszonyának eldicsérték Katiczát, hogy milyen ügyes az ilyen dolgokban, — de hátha még a jövőmondó galambokat elhozná! Aztán elbeszélték, hogy Katicza mily könnyű szerrel el tudná azokat hozni.

— Majd megmondom a kastély urának, parancsolja meg Katiczának; holnap után a nevem napja van, e galambok nagy örömet szereznének.

— No Katicza, most vágd ki magadat! mondják egymásnak kárörvendő arccal az ármánykodó testvérek.

Felhivatja a hatalmas ur megint Katiczát s megparancsolja neki keményen, hogy azokat a csoda-galambokat mihamarább hozza el; holnapután a kastély asszonyának nevenapját ülik meg s a kedves madarakkal akarnak neki örömet szerezni. Különbösen is Katicza már kétszer keresz-

tül vágott a veszélyen, harmadszor is megteheti.

Katicza nem mondhatott ellen semmit, hanem meghajtá magát és szomoruan kiment.

Bánatos szívvél simogató meg kedvencz pejkóját, s harmadszor indult a veszedelmes utra.

Mire a hold elérte pályája tetőpontját, Katicza már a félelmes kunyhó mellett volt. De ott most valami baljóslatu nyávogást hallott. Az ajtó ki volt nyitva, előtte egy torzonborz szőrű rémséges macska azt tudatja gonosz nyávogásával, hogy a ház körül idegen szagot érez.

Katicza óvatosan közelített feléje, kivesz az utraalójából egy darab hust és odaveti a gyanakodó állatnak, mire az megszűnt nyávogni. Katicza beosont a szobába s itt ismét nagy horkolást hallott.

A hold épen a galambokra világított. Katicza már kinyújtja jobbját a galambok felé... kinn a pejkó türelmetlenül kaptarta a földet.

Egy... és Katicza megfogta az első galambot.

— Visznek! sirt a galamb.

— Kettő... mondá magában Katicza.

— Visznek! — szólt hangosabban a második tubicza.

— Három... sóhajtott Katicza.

— Visznek! — kiáltott a harmadik madárka.

Akkorra az a rémséges macska is elfogyasztotta a neki dobott konzot s prüszkölve iramodott az ajtó felé. Amint a harmadik galambka kiejtette a segélykérő szót, a vén banya felugrott — és

vaskarmaival megragadta Katicza gyöngékarját.

— Ahá! Itt vagy végre! Ugy-é mondtam, hogy nem szabadulsz meg a körmeim közül!

Katicza nagy ijedten kérte a vén banyát, hogy ne bántsa, ne kinozza, ő hibás ugyan, de a hibának nem ő a tulajdonképeni okozója.

— Igazán. Oh te gonosz! Soha se mentegesd magadat!

A banya azután elszedte a galambokat és bezárta Katiczát a kamrába.

— No most pihenj, holnap majd számolunk, eljött a fizetés órája.

Azzal rázárta az ajtót. Katicza sirt volna, de nem tudott az ijedtségtől és a hirtelen történt meglepetés hatásától.

— Jaj Istenem! Hát el kell vesznem! Én nem vagyok ennek oka, nem jöttem volna én ide, ha nem kényszeritenek!...

Kint pedig ezalatt rugdalt, kapart a pejko, rázta sörényét... érezte gazdácskája veszedelmét.

Már világosodni kezdett s úgy tetszék Katiczának, hogy már reggel van. Tán jön valaki, mert suhogást hall... pedig az csak az eső permetezése volt. A pejko nyugtalanabb lett, nem győzte várni Katiczát, hanem nagyot horkantva, eltépte a kötőféket — és elvágtatott... talán a szegény állat is iparkodott tudtul adni a ház urának, hogy nagy baj történt.

A kastélyban már a reggelit is elvégezték, de Katiczának hirtelen sem volt még. A kastély ura nyugtalan lett. Talán baja történt annak a kedves, okos Katiczának. Mi oka lehet, hogy még nem jött meg?

A nap már delelő ponton állott; a kastélyban ebédhez ültek... Katicza még mindig nem jött meg; pedig örömmünetpét ülnek: a ház asszonyának nevenapját. Egyszerre lódobogás hallatszik a kastély udvarában, — a pejko prüszkölve rohant be.

— Itt baj történt! monda a ház ura. Rögtön rendeljétek lovászokat, szigorúan rájok parancsolok, hogy a pejko nyoma után indulva, Katiczát keressék fel!

El is indultak azok, ki merre látott. Az erdőben itt-ott patkónyomok. Könnyű volt ráismerni, mert a permetező eső folytán a pejko lába nyomát jól meg lehetett látni.

Ezalatt Katiczát kivezette a vén banya a kamarából s leültette a kemence elé, melyben már pattogott a tűz, csapdostak a lángok. Azután elővett egy nagy lapátot, olyan nagyot és olyan alakút, hogy olyat Katicza még nem is látott.

— No itt vagy a kezemben, semmi házi! Megszenvedsz most gonoszságodért! Ülj e lapátra — aztán hamar számoljunk le! Ha pedig nem akarsz ráülni, majd rákötlek és úgy foglak belökni a tüzes kemenczébe — tudod-e?

Katicza elborzadt e szörnyű haláltól.

— Jajj, jajj!... kedves édes öreg anyám, ne öljön meg!

— Ne fecsegj sokat. Elég kárt okoztál; most lakolj. Ülj rá hamar! — egy — kettő — három!

De Katicza igen rosszul ült a lapátra, lebukott, lehetetlen volt bedobni.

— Hát még rá sem tudsz ülni te ügyetlen. Így ülj rá, ni!

És a banya ráült a szörnyű vaslapátra.

Ekkor Katicza összeszedve minden erejét, hirtelen megragadta a vaslapátot, a banyát a kemenczébe lóditotta, hamar rácsapta a tévőt, aztán futott, a mint csak birt, az elátkozott helyről.

A lovászok épen ekkor értek oda és örömmel látták, hogy Katicza él.

Katicza sietve beszélte el veszedelmét s kérte a lovászokat, hogy mentül-előbb vigyék őt el innen.

— Megyünk, megyünk, de perzseljük föl előbb e szörnyű hajlékot.

— Csak a galambokat hozzuk még ki — tette utána Katicza, aztán hadd pusztuljon e borzasztó tanya gazdástól, mert sok szegény jó lelket vitt már siralmas rabságra.

Recsegve-ropogva omlott össze a kunyhó.

Katiczát lóra ültették s örömmel vitték a kastély ura elé. Már estére vált az idő, mikor a kastély kapuján bedobogtak.

— Itthon van Katicza, itthon van Katicza! hangzott szájról-szájra nagy örömmel. Csak kettőnek a titkos öröme változott át titkos bánattá: a két rosz testvére.

Busultak nagyon. Sejtették tán, hogy ármánykodásuk nem marad büntetés nélkül.

A ház hatalmas ura és asszonya örvendő arccal szemlélték a gyönyörű galambokat, de még nagyobb örömmel hallgatták Katiczát, mikor elbeszélte egész élettörténetét.

— Öröm van a háznál e napon — mondá a kastély ura — ez örömet fejezzük be jótettel és kegyességgel! Jőjj ide fiam, Katicza, ki érettünk annyit szenvedtél és kívánságunk teljesítése vé-

gett nem rettentél vissza a veszélytől! Minket az ég nem ajándékozott meg gyermekkel, de idehozott nekünk téged, a gyermekünk te leszel! Te fogod örökölni e kastélyt a hozzátartozó birtokkal együtt s a míg élünk, te leszel szemünk fénye és gyönyörűsége, mert megérdemled. Vigadj velünk; kettős vendégséget szerzek e napon, mert kettős öröm szállt e házba! A jók örvendjenek, csak a gonoszok rettegjenek, mert én igazságos vagyok... Katicza beszédéből kitetszett az ármány és a gonoszság, mellyel testvérei ellene törtek. Kerüljék haragomat és büntető kezemet, mert csak most tudok mindent! Mit kívánsz, fiam: világgá üzessem őket, avagy kastélyom legmélyebb börtönébe zárassam, hogy kigyók és békák társaságában éljenek, mert olyan volt szavuk, mint a kigyó sziszegése.

De Katicza így felelt:

— Kegyelem, kegyelem, hatalmas uram és kegyes atyám! Nem akarok bosszút állani, szívből megbocsátok nekik. Csak azt az egyet óhajtom, keressék fel öreg atyámat, hogy ő is részese lenne örömemnek, mert tudom én azt jól, hogy ő magától nem vitt volna minket az erdők veszedelmébe... Oh rendeld el, uram és öreg napjait töltse el nyugalomban... sőt a mostohánkat is... őt is hozasd el...!

A hatalmas ur kiadta a parancsot. Ugy lett, mint Katicza kívánta. Még másnap utra keltek a bünbánó testvérek, fölkeresték a kedves emlékü kis falut, benne a kis hajlékot — de csak egy lakót találtak már abban. A rosz mostoha már a föld mélyében pihent, meghalt.

Apjok alig tudott az örömtől szólani, hogy Katicza él és boldog, hogy őt magához hivatja. Örömmel ment velök, hogy Katiczát mentül hamarabb lássa és keblére ölelje.

Azután együtt éltek szeretetben és boldogan ama helyen, melyet az okos és jószíviű, nemes Katicza szerzett számukra és bizonyosan még most is élnek, ha azóta meg nem haltak.

ERŐS LECZKE.

Ó TE gondatlan Vicza!
 Ugyan mondd meg: illik a?
 Új ruhácskád mivé lett?
 A csokrát elvesztetted...
 Ki fogom magamnak kérni!
 Sosem akarsz észre térni?
 Ez egyszer még megbocsátok,
 De ha ismét ilyet látok,
 Nagy lesz az én haragom:
 Ruháid beagगतom
 Mind egy szálíg a szekrénybe,
 Ronda bábuk szégyenére.

ÜGYES ELEK.

(Képpel a 293. lapon.)

ÜGYES fiu volt Elek, azt senki sem tagadhatta. Ez szép dolog, de már az nem volt olyan szép, hogy sokszor nem igen gondolt oda, ahova kellett volna s bár nagyon jó fiu volt, akár rosznak is itelhették volna.

Hanem a minap aztán ugy megszepepent, hogy talán nem felejtí el egy könynyen.

Délután volt, még pedig nem is igen korán, mikor látta, hogy hugocskája valami csomaggal tér haza és a csomagot gondosan elcsukja a szekrénybe.

— Mi az? Mit rejtegetsz? kérdé Elek.

— Holnapig rejtegetni kell. Tudod, holnap van Ferike születésnapja, vettem neki holmi kis ajándékot. Mindenkitől kap. Egész zsebpénzemet kiadtam.

Elek fülig vörösödött.

— És én erről megfejtkeztem! Tegnap vettem magamnak új tollkést... meg lapdát... most nincs egy árva krajczárom sem!

— Ejnye, az bizony nem lesz szép, ha épen a legidősebb testvér nem emlékezik meg a kedves kicsikéről.

A kis Ferike kedvence volt az egész családnak, szeretetre méltó, okos, kedves fiucska; mindenki örült, ha valami örömet szerezhetett neki. Holnap mindenki elő fog állni ajándékaival, csak Elek nem.

— De ez nem lehet! Okvetlenül adok neki valamit. Kérek apától néhány tizeskét, és veszek valamit.

Hanem ezzel megjárta. Az apa hamar kitudta az igazat, s így szólt:

— Nem adok egy krajczárt sem. Hiszen ez nem a te ajándékok volna, hanem az enyém.

Ezt Elek bölcsen belátta s egész megzavarodva távozott. Járt-kelt, törte a fejét, de sokáig hiába. Már azt hitte,

szégyenben marad, mikor végre mentő gondolata támadt.

— Tudok én rajzolni, festeni, nyirbálni... ha elköltöttem a pénzemet, pótolom a munkával. Talán szívesen veszi Ferike.

Pár perc múlva már be volt zárkózva szobájában s nagy munkában fáradott. A képes könyvből kemény papírosra lerajzolt mindenféle állatokat, aztán kinyirta, befestette és kicsi deszka talpakra ragasztotta. Nem voltak valami nagyon remek szépek, de annál több volt a minféle zsiráf, elefánt, szarvas, kutya, juhocska, — egész menaszéria. Késő éjjelig dolgozott és még reggel is javítgatott egyetmást. Csak attól félt, nem fognak-e nevetni ajándékán.

Nem, nem nevettek, Ferike pedig különösen nagyon örült a kis menaszériának, nagy hálálkodással köszönte meg bátyja szívességét.

Az apa pedig megsimogatta Elek fejét és elégedetten mondá:

— Helyes módon vágta ki magadat a bajból. Gondatlan voltál, de fáradsággal jóvá tetted a hibát. Ezt kövesd jövőre is: ha kicsi vagy nagy baj ér, legelőször is a magad emberségéből próbáld rajta segíteni s ne fuss mindjárt mások segítségért. Csak akkor lesz igazán derék ember belőled.

KÖZÖS EBÉD.

(Képpel a 296—297. lapokon.)

NINCSEN olyan vidám játék, hogy egyszer végre elég ne volna. Messze földön nem volt olyan vig kompánia, mint Lurkó, Filkó, Ugri és Füles, a kik pedig nem valának egyebek fiatal kölyök-kutyáknál. Nem is tudom, miért ne lett volna jó kedvök? — semmi gondjuk sem volt az ég alatt. Éjjel kényelmesen aludtak, még nem kellett a házat őrzeniök s reggel, mikor sok ásítózás után rászánták magukat, hogy fölébrednek, már készen várta őket a jó

reggeli, melyről maga a kedves Gizike gondoskodott.

Reggeli után pedig mi gondjuk lehetett? Nem kellett fáradságos vadászatra menni, sem juhót őrizni, sem más afféle hasznos dolgot végezni, ami jóra való felnőtt kutyának a dolga. Még nagyon fiatalok voltak, nem kellett egyebet tenniök, mint játszani és vigan eltölteni a napot.

Ennek aztán meg is feleltek. Olyan kergetőzést vittek véghez, hogy majd fölvettek az udvart, szinte lihegtek belé, elfáradtak amugy igazában és ekkor egyébre gondoltak.

— Már talán dél is van, ideje volna ebédelni.

— Az ám! Már harangoztak. Nem tudom, mit gondol az a Gizike, hogy nem hozza az ebédünket.

— Bizony nem szép tőle. Először maga ebédel meg, csak azután gondol reánk.

Szerencsére nem kellett sokáig panaszkodniök, mert Gizike csakugyan gondolt reájök és elhozta ebédjököt. Neki is rontottak nagy éhesen, még a lábukkal is belemásztak a tálba és mindegyik rajta volt, hogy a javát elkaparítsa a másik elöl. Össze is veszték a jó falatokon és egyszer végre a maguk kárán nagyot okultak.

Egy napon Lurkó épen olyan falat után kapott, melynek a másik végét Füles már a fogai közé vette. Egyik sem akart a másiknak engedni, mérgesen morogtak egymásra. Filkó a Lurkó pártját fogta, Ugri a Fülesét és annyira neki tüzesedtek, hogy egymást marva, hempergve dulakodtak ott a porban. De végre megelégtéltek a marakodást, és rohantak vissza a tálhoz, mindegyik arra számítva, hogy ő kapja el azt a jó falatot. De amint a tálhoz értek, volt mit bámulni, — üres volt bíz az, tökeletesen üres. És a vén Bodri, a bozontos házőrző eb, éppen ekkor

sétált odább, nagyokat nyaldosva még a száján.

— Oh, a tolvaj! Megette az ebédünket!

— Meg én, fiacskáim, csakugyan megettem. Nagyon jó volt. Máskor is meg fogom enni, ha látom, hogy ti inkább marjátok egymást, hogyses barátságban megosztoznátok a jó falatokon.

Már ez kellemetlen állapot volt, éhen kellett tölteniök a napot. De aztán nem is engedték, hogy többször így járjanak. Inkább szépen békességben megosztottak a közös ebéden, mert tudták, a pörlekedők a vitának maguk adják meg az árát, más veszi a hasznát.

Kis Értesítő.

„Éhező gyermekek!”

Szeretett kis olvasóim!

Ti, akiknek soraiban annyian jutott a bőség osztályrésze s köztetek egy sínes, akiről gyöngéd szerető kezek ne gondoskodnának: ti, kedves hűveim, el sem bírjátok tán képzelni, hogy vannak veletek egy korásu fiacskák, leánykák, akik csak álmodásban esznek süteményt és isznak jó kávé: ében azonban a süteményt, a kávé, a pecsenyét, egész napi ételmüket, a reggelit és ebédet kikapják abban a kenyérdarabkában, melyet a szegény édes anyja nyom bele apró fázó kezükbe, azzal az intéssel, hogy takarékoskodjanak, mert öreg estéig kell beérniök vele — többre nem telik. S a szerető szüle nyilván magát fosztotta meg ezzel az egy darab kenyérral egyetlen betevő falatjától, úgy gondolkozván, hogy az a csepp, amije van, inkább jusson az ő kis gyermekének.

S most — nagyokat harapva a szűkes elemózsiából — vékonyka ruhában (néhányan még meztláb is!) szaporán ügetnek az iskolai épület nagy termeibe, ahol víg zsongás és engesztelő meleg fogadja őket. Hanem amire deket harangoznak s a többi társak haza mennek jó ebédre: ők ott maradnak az iskolában s

előszedve a maguk »ebédjét«, azt látják, hogy bizony nagyon sokat találtak belőle lereggelizni. Mert mit ér az anyai intés, mikor a zsarnok éhség követeli a kielégítést!?

És ezeknek legalább *calamitka* emivalójuk van: a csekély maradékkal, úgy a hogy, lecsillapítják a kegyetlen ellenséget. De hát azok, akiket *üres* kézzel küldtek az iskolába? Akiknek még *egy morzsa kenyérük sínes?* Hogy ilyenek is vannak: azt az ebben az irányban megejtett vizsgálódások, minden érző emberi szív megdöbbenésére, derítették ki.

Budapesten, a gazdag Magyarország, a tejfel, mézzel folyó Kánaán fényes fő- és székeárosában ezerekre rug az éhező iskolás-gyermeklé száma!

Mihelyt ez a szomorú valóság kitudódott, a lakosság minden osztályában élénk mozgalom keletkezett az istenadta szegény kicsinyek inségének enyhítésére. De bár sok történt már, az mind kevés. *Valamennyünknek kell szövetkeznünk az ártatlanok nyomorgásának megszüntetése végett!*

Innen-onnan husz éve, hogy fennáll a »*Kis Lap*«, Közületek soknak az édes mamái, egynek-egynek az apja is volt már az én olvasóm; de ők a megmondható, valamint ti magatok s a »*Kis Lap*« összes évfolyamai: hogy én sohasem szólítottalak fel a jótékonyág gyakorlására — mert erre nem volt szükség. Önként jött és jön most is az én hűséges kis népem s kiki a maga tehetségéhez képest áldozott és áldoz folyton valamely felebaráti célra. Hiszen a ti szívjóságtokkal alapíthattam meg a szegény gyermekek »*Stefánia*« kórházában a »*Kis Lap*«-ágyat, a bölcsődében ugyanily címen egy *bölcsőt*, nem is említve, hogy jeles írók és művészek árváinak, a tüzzel, vízárral sújtott városok és falvak fölségélyezésére hogy siettetek hozzám azzal a nemes kéréstekkel: könyöradományaitokat juttassam el az ő rendeltetési helyökre.

Most sem fordulok hozzátok azzal a fölszólítással, hogy: *adkozatok az éhező iskolás gyermekek javára!* Hiszen már annyian meg is előztetek ebbeli kérelmmel; — de

igenis arra kérlek föl, engedjétek, hogy az utolsó kimutatásom óta különféle czimeken hozzám érkezett könyörödományokat a ti nevetekben *inséges gyermekétársaitok éhnek csillapítására szenteljem*. Ha — amint okom van reményleni — ezeknek sorsa rövid időn biztosítva lesz: jó szíveteket ismét a régi oltárok felé fogom terelni.

»Kétszeresen ád az, aki hamarosan ád!» mondja egy régi, igaz példaszó. Áldjátok a Gondviselést, hogy *adni* jutott nektek és nem *venni*.

Szeretettel vagyok hivetek

FORGÓ BÁCSI.

Jótekonyság.

Az éhező iskolás gyermekek javára adakoztak: Donáth Sarolta és Dezső 1 frt, Königstein Adél 1 frt, Goldberger Paula 1 frt, Simon Sarolta 6 frt (mint eredményét az általa rendezett jótekonysági színi-előadásnak, melyben közreműködtek még Simon Ella, Haraszti Lujza s Goldberger Vilma), Lusztig Margit és Béla 2 frt, Chorin Margit, Irén és Feri 3 frt.

Az Ég áldása legyen a kegyes adakozókon.

Forgó bácsi.

FORGÓ BÁCSI POSTÁJA.

Mocsy Károly. A régi Aquincum ásatási munkálatainak megtekintése Ó-Budán most, ebben a nyirkos őszi időjárásban, nem igen járna valami kielégítő eredménnyel. Már csak halaszd el a jövő tavaszig. — Losonczy Margit. Szívesen látlak téged is kis híveim nagy seregében. — „Mária-Dorothea egyesület.” Kedvezőbb alkalomra hagyjuk. Most a kedélyeket az éhező iskolás gyermekek sorsa foglalja el. — Donáth Dezső. Koczkarejtvényed szabatos szerkezetű. De hogy mily alakban kell az ilyet előadni: arra megtanít majd maga a közlés, a mely nem soká marad el. — Weisz testvérek. Jól sejtitek: egy fővárosi nyomdásznak a kis lánya az. Természetben igazán »aranyos«, mert arany fényű a haja. — Bakics Terka. Az előző üzenet neked is szól. — Steiner Kornélia. Gondosan írt leveledet örömmel olvasom. — Simon Sarolta. Biz én a te

korodnak megfelelő német lapot nem igen ösmerek. Leginkább ajálhatnám az »Unsere Zeitung« című havi lapot, mely, ha jól tudom, Zürichben jelen meg, s megrendelhető Aigner Lajos budapesti könyvkereskedővel. — H. Deutsch Laci és Feri. Kezdetnek a kísérlet elég biztató, de közlésre még nem alkalmas. 1. *lekvár* nem magyar szó; járatos ugyan, de irodalmilag nincs elfogadva. A német »Latwerg«-nek a torzulása; 2. nagyon is könnyű; 3. *médi* (t. i. *müdi*, de még így is meghitt, ugy szólván családközi jelentése van) szintén nem magyar; 4. nem szám- hanem inkább tán betűrejtvény. Ennek meg az a baja, hogy a) az *ly*-t két betűnek veszik, pedig az csak egy összetett mássalhangzó, b) a fölvetett név nincs teljesen kihasználva; ti csak négy szót bírtatok belőle alkotni, pedig benne van még abban a *sánta, oly, topolya, Tata, kos, sok, titok, tan, konok* s még egy csomó szó. Azért foglalkoztam ily tüzetesen a küldeményetekkel, hogy megértsétek belőle, mily szívesen veszem az iparkodástokat, feltéve, hogy csakis szabad perczeket fordítjátok ez elme-játékra. — Dunay Margit. A nilusi ló, mint a természetrajzban is olvasható, a Nilus iszapos vidékein tenyésző sás növényekből, és ha módját ejt-heti, czukornádból táplálkozik. — Gy. I. Szives köszönet a segítségért. — Redlich testvérek. Nem tudok eléggé jól kinaiul, hogy megmondhassam, hány betűből áll a kínai nyelv. Csak annyit tudok, hogy e nyelvnek nincsenek is betűi, csak szavai. Ennél fogva több a 4000-nél, de innen van a 4 millió. Ha eszetekbe jutna a milibimilikili s a kongo-szerecsenyek nyelve iránt kérdezősködni nálam: kijelentem előre, hogy semmi jártasságom bennök. — J. Miklósné. Az a lap már megszűnt. — Schwitzer Nora. Elég annak a lapnak címét írni, melynek kiadója mindaz iránt ad felvilágosít, amit tudni kívánsz. — Rottmann Anna. Hogy őszinte legyek: biz az a lapocska gyöngye kísérlet. A prózája még megjárja, de a verses közlemények nagyon gyarlók. A ti hivatások nem a lapirkálás, hanem a tanulás és a növés. Nagyon nőjétek s ne firkáljatok évenként 3-szor megjelenő baba-lapot. Ha nem léptetek volna ki vele a nyilvánosságra, ítéletem enyhébb volna. A ki a közönség előtt megjelen, az kihívja maga iránt az erősebb bírálatot. — Soós Pista. A saját rajzaid? Kétségtelenül erős tehetség mutatkozik bennök. Érdeklődve nézem fejlődésedet. — Lövinger Angela (Angelo?) Csekélység. — Több kéziratról a jövő számban.

BÜNTETÉS.

Tentapecsés írás, mocskos papiros miatt G. S. és R. I. leveleit nem vehetem figyelembe.